

## ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

УДК 78.071.5:37(477)«364»

**В. В. БУРНАЗОВА**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач, доцент кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін Бердянського державного педагогічного університету

### МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ ОЧИМА СТУДЕНТІВ БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

У ході дослідження проведено опитування здобувачів I і II рівнів вищої освіти спеціальностей 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), 014 Середня освіта (Хореографія) та 024 Хореографія для виокремлення проблем та пропонування рішень для їх розв'язання.

**Ключові слова:** комунікація, освітній процес, здобувачі вищої освіти, нова генерація.

В умовах воєнного стану організація освітнього процесу потребує чітких, швидких та вчасних рішень, доступних роз'яснень та внесення змін в наявні нормативно-правові документи ЗВО [4].

Не менш важлива чесна, вчасна й зрозуміла комунікація з учасниками освітнього процесу, виокремлення проблем та пропонування рішень для їх розв'язання. Для розв'язання проблем й організації безпечного і якісного освітнього процесу в новому навчальному році, забезпечення прав учасників освітнього процесу, які знаходяться, як в Україні, так і за кордоном, ми провели опитування здобувачів I і II рівнів вищої освіти спеціальностей 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), 014 Середня освіта (Хореографія) та 024 Хореографія для певного розуміння, бачення ситуацій, проблем та з метою надання пропозицій щодо їх вирішення.

Серед низки питань анкети були такі, що стосувались місцезнаходження здобувачів, цифровізації освіти та забезпечення якості дистанційної освіти; визначення форми навчання; забезпечення прав здобувачів освіти, а саме

визначення психологічного стану реципієнтів в умовах війни, чинників, що вплинули на умови навчання, вражень від організації освітнього процесу БДПУ в умовах переміщення та військового стану, потреби здобувачів у підтримці та допомозі тощо [3]. Були питання, які визначали погляди здобувачів щодо місця України в європейському освітньому просторі.

За результатами проведеного опитування, ми отримали аналітичні дописи та пропозиції [<https://bdpu.org.ua/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-muz/elearning-kaf-muz/anketuvannia/muzychne-mystetstvo/>]. Пропозиції не є всеохопними та повними, але враховують основні проблеми у ситуації тимчасово-переміщеного університету та місцеперебування здобувачів після повномасштабного вторгнення країни-агресора. На підставі результатів опитувань учасників освітнього процесу ми виокремили ті проблеми, які потребують рішень на рівні керівництва ЗВО, узгодження з науково-педагогічними працівниками, що здійснюють підготовку фахівців мистецько-педагогічної галузі [1; 2].

Підсумовуючи, варто зазначити, що більший відсоток здобувачів вищої освіти БДПУ, які обрали освітні програми галузей 01 Освіта/Педагогіка та 02 Культура і мистецтво з часом все ж таки повернуться в Україну (хоча, очевидно, певний відсоток їх залишиться й за кордоном). Їх досвід, світогляд, ерудиція, людяність підходів стануть вимогою часу: українська система вищої освіти буде змушена трансформуватися. Дуже важливо для здобувачів вищої освіти БДПУ під час тимчасового перебування в Європі не втратити здобуті знання, уміння, навички, рівень критичного мислення і комунікативні здібності, які, зокрема, дозволять майбутнім фахівцям відчувати іншість за кордоном, продемонструвати українську ідентичність, при цьому не відчуваючи своєї меншовартості.

Звичайно, кожне покоління має свої унікальні риси, обумовлені епохою, соціальними нормами та технологіями. Сьогодні здобувачі вищої освіти складають найбільшу групу на ринку праці, саме вони – міленіали, знаходяться у центрі досліджень. Саме новій генерації педагогічних кадрів – представникам мистецько-педагогічної еліти суспільства – гуманним, духовно багатим, висококультурним фахівцям,

здатним не лише користуватися значним обсягом інформації, а й породжувати нові креативні знання, бути унікальним джерелом творчості та продуктивної суспільної діяльності, відбудовувати післявоєнну Україну.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бурназова В. В. Методичний супровід фахового зростання учителів музичного мистецтва в системі формальної, неформальної освіти. *Психолого-педагогічний супровід фахового зростання особистості в системі неперервної професійної освіти* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 26–27 листопада 2020 р. Бердянськ : БДПУ, 2020. С. 225–228. URL: [http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/12/Materialy\\_konferentsii\\_2020.pdf](http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/12/Materialy_konferentsii_2020.pdf) (дата звернення: 10.11.2022).
2. Бурназова В. В. Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах дистанційного навчання: виклики, перспективи. *Підготовка майбутніх педагогів у контексті стандартизації початкової освіти* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 16 вересня 2021 р. URL: <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Prohrama-V-Vseukrainska-naukovo-praktychna-onlayn-konferentsiia-Pidhotovka-maybutnikh-pedahohiv-u-konteksti-standartyzatsii-pochatkovoi-osvity.pdf> (дата звернення: 10.11.2022).
3. Освіта під час воєнного стану – 30 запитань та відповідей : веб-сайт. URL: <https://eo.gov.ua/osvita-pid-chas-voyennoho-stanu-30-zapytan-ta-vidpovidey/2022/04/18/> (дата звернення: 10.11.2022).
4. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність: Науково-методичний збірник / за загальною ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. 140 с.

УДК 792.82(430)«193»:792.82(477)«2022-...»

**О. В. ЗІНИЧ**, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник відділу екранно-сценічних мистецтв і культурології ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України (м. Київ)

## БАЛЕТНИЙ ТЕАТР В ЕПОХУ КРИЗИ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

У тезах розглянуто основні тенденції функціонування балетного мистецтва у кризові періоди історії крізь призму соціально-критичного напрямку німецького балетного театру 20-х – 30-х рр. ХХ ст., естетики «Ausdrucktanz» Рудольфа фон Лабана, «танцтеатру» Курта Йосса та його балету «Зелений